

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Uitzichten

1 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:

- Het was in die tijd een uitzonderlijk hoog gebouw, een unicum voor Nederland, dus je maakte iets nieuws, iets bijzonders mee (uit eten op grote hoogte) en/of de grote hoogte was sensationeel en/of spectaculair en/of het was spannend om zo hoog te stijgen 1
- Het was een staaltje van architectonisch / technisch vernuft dat iedereen wel wilde zien (of 'beklimmen') 1

2 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:

- restaurant (één van de volgende antwoorden): 1
 - Het restaurant heeft veel glas: doorlopende raampartijen.
 - De vorm van het restaurant versmalt naar onderen, waardoor je een goed zicht naar beneden hebt.
 - Het restaurant loopt helemaal rond, dus er is ruim zicht naar alle kanten.
- terrassen (één van de volgende antwoorden): 1
 - De terrassen lopen rondom de mast, dus je kunt helemaal rondlopen en alle richtingen uitkijken.
 - De terrassen hebben geen afdak, waardoor het uitzicht ook naar boven vrij is.

3 maximumscore 2

twee van de volgende kenmerken:

- De Euromast doet denken aan een scheepsmast met 'kraaiennest'.
- Het restaurant met zijn terrassen lijkt op een boot en/of doet denken aan de 'brug' van grote schepen.
- De grote verticale liftschacht met aan de top het asymmetrisch geplaatste uitsteeksel (restaurant) vertoont overeenkomst met hijskranen die in het havengebied veel voorkomen.

per juist kenmerk 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Euromast is door de jaren heen het beeldmerk van Rotterdam: door zijn bijzondere architectuur herkenbaar en uniek • De Euromast was in 1960 een gedurfd staaltje van techniek (en vormgeving), men had ontzag voor de hoogte ervan. Het is daardoor van (cultuur)historische waarde voor het land 	<p>1</p> <p>1</p>
5	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De toren als geheel lijkt op een stam met ‘takken’ met bovenaan een kruin. – De onderkant van het bovenste platform is van glanzend metaal: bos (en bezoekers) worden daarin weerspiegeld. – De kleuren bruin en groen roepen associaties op met kleuren die in de natuur of het bos voorkomen. – Door de tak-achtige open structuur van de ‘stam’ blijft het omringende bos zichtbaar. – De lengte van de toren komt overeen met de meeste bomen in het omringende bos. – Er is hout verwerkt in sommige onderdelen. 	
6	<p>maximumscore 3</p> <p>drie van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De toren heeft een open structuur: als je de trap beklimt, zie je de omringende bomen en lijkt het of je zelf in een hoge boom klimt. – Je draait (na een aantal gewone trappen binnen in de toren) via een ronde buitentrap in een grote, wijde lus om de toren heen naar boven. – Er is een spannende uitbouw met een bodem (en wanden) van touwen, waarin je je evenwicht moet bewaren en/of waardoor je heel diep naar beneden kunt kijken. – Als je omhoog kijkt naar het bovenste platform, zie je jezelf daarin weerspiegeld: dat is spannend of desoriënterend. – Bovenop het platform sta je als verrassing opeens weer ‘in het bos’. 	<p>1</p> <p>1</p>
7	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belevingsfunctie: het is een spectaculair of ‘feestelijk’ bouwwerk waarin van alles te beleven is; hier kan geklommen en gespeeld worden • Educatieve of ecotoeristische functie met aandacht voor bos en vogels (nestkastjes) 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Paradijs

8 maximumscore 2

drie van de volgende antwoorden:

- Adam en Eva zijn ('onbevangen') naakt.
- Ze staan bij een boom vol vruchten.
- Op de achtergrond is een sappig groen landschap te zien: het paradijs.
- Eva heeft een vrucht in haar hand(en).
- In de boom bevindt zich een slang (dichtbij Eva's rechterhand).

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

9 maximumscore 2

twee van de volgende antwoorden:

- Met olieverf kunnen vloeiende kleurovergangen gemaakt worden (waardoor een natuurgetrouw effect ontstaat), omdat olie(verf) langzaam droogt.
- In olieverf krijgen pigmenten / kleuren een diepe, warme glans.
- Olieverf kan zowel dekkend als transparant gebruikt worden, waardoor in (glacis)lagen gewerkt kan worden: hierdoor krijgen lichamen bijvoorbeeld een 'levend' effect.
- Met olieverf kan heel gedetailleerd gewerkt worden.

per juist antwoord

1

10 maximumscore 1

één van de volgende antwoorden:

- De houdingen van de figuren zijn complexer, met meer draaiingen (een beetje maniëristisch) en/of verkortingen.
- Adam en Eva zijn meer met elkaar verbonden (lichamelijk en geestelijk).
- Adam en Eva zijn belangrijker geworden: ze staan op de voorgrond (en zijn beeldvullend).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 2

twee van de volgende antwoorden:

- In het landschap is een enorme diepte gesuggereerd met enkele plans en/of met een atmosferisch perspectief.
- Voor het landschap is een (voorheen ongebruikelijk) laag standpunt / lage horizon gekozen.
- Het landschap is zuidelijk van karakter: met bergen (en een fontein) zoals die op Italiaanse schilderijen te zien zijn.
- Het landschap is ingebed tussen de lichamen van Adam en Eva, die weer omlijst worden door twee bomen, waardoor een evenwichtige compositie ontstaat.

per juist antwoord

1

12 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben (twee van de volgende):

- Michelangelo wil in de eerste plaats het menselijk drama weergeven en/of de essentie van het verhaal: daarbij is eigenlijk alleen de boom met de slang van belang.
- Alles is zo geschilderd dat het van een afstand duidelijk te zien is: het landschap is hier een vlakke, eenvoudige achtergrond waartegen de voorstelling helder afsteekt.
- De schildering is enorm groot en Michelangelo moest snel werken om een 'dagdeel' af te krijgen voor de kalklaag droog zou zijn, of: de frescotechniek leent zich slecht voor veel detaillering.
- Michelangelo was in de eerste plaats beeldhouwer, dus meer geïnteresseerd in plastische mensfiguren (de geïdealiseerde, volmaakte eerste mensen) dan in achtergrondschilderingen (ook de andere scènes in de kapel bestaan overwegend uit mensfiguren zonder uitgewerkte achtergrond).

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
13	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adam en Eva zijn in de linkerscène via hun armen verbonden met de (arm van de) slangfiguur en die boog wordt voortgezet door de armen van de engel (met zwaard) en Adam in de rechterscène. – Het vlak van de grond en van de lucht en/of de horizon lopen achter de boom door, waardoor het lijkt of beide scènes zich in dezelfde ruimte afspelen. – De scènes zijn nagenoeg symmetrisch met de boom als as, waardoor ze visueel bij elkaar horen. 	
	per juist antwoord	1
14	<p>maximumscore 2</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de linkerscène (de paradijselijke scène met de verleiding) is nog gebladerte te zien, in de rechterscène (de verdrijving) is het landschap volstrekt kaal • Na de verdrijving uit het paradijs zijn Adam en Eva van mooie, sterke en/of geïdealiseerde mensen opeens ouder, lelijker en grauwer geworden en wenden zich beschaamd af 	1 1
15	<p>maximumscore 3</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fresco / schilderen in natte kalk • toepassing: Op de muur wordt een natte kalklaag aangebracht waarop, zolang de kalk nat is, kan worden geschilderd • De verf droogt samen met de kalk op tot een duurzaam geheel 	1 1 1
16	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De kledingkast is bekleed met grote (vijgen)bladeren zoals de bladeren die Adam en Eva uit schaamte droegen. – De boom verwijst naar de boom van goed en kwaad in het (verlaten) paradijs (een kale boom in een lege ruimte) en/of de fraaie kast verleidt de mens om iets (een kledingstuk) van de boom te 'plukken'. – De kast suggereert de beslotenheid van de paradijsstuin. 	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 2 De antwoorden moeten de volgende strekking hebben: <ul style="list-style-type: none">Natuurgetrouw: omdat er veel variatie is in vorm, formaat, kleur en detaillering, of omdat de bladeren zo zijn aangebracht dat je de ophanging niet kunt zienKunstmatig: omdat het een gesloten geheel is (een strakke stolpvorm) en/of omdat de bladeren er (te) glanzend of te hard/stijf uitzien	1 1
18	maximumscore 1 Het antwoord moet de volgende strekking hebben (een van de volgende): <ul style="list-style-type: none">Het kan een autonoom kunstwerk genoemd worden omdat het naar een idee verwijst (naakt, bedekking, schuld, onschuld).Het is een object met een opvallende / esthetische vormgeving waarvan de gebruiksfunctie moeilijk af te lezen is. <p><i>Opmerking</i> <i>Wanneer de hoge prijs als argument wordt aangevoerd, mag geen scorepunt worden toegekend.</i></p>	

Aan de kust

- 19** **maximumscore 2**
twee van de volgende antwoorden:
- In eerste instantie zie je (de drenkelingen niet, maar) vooral het zinkende schip, waar de blik naartoe wordt getrokken via de grote donkere boog van de rotspartij. Die werkt als repoussoir en/of als doorkijkje naar de lichte verte.
 - De ronding van de boog trekt de meeste aandacht en stuurt de blik rond, waardoor deze (pas in latere instantie) bij de drenkelingen terecht komt.
 - Op de voorgrond wordt de zee afgesneden door de rand van het schilderij, waardoor het lijkt of je als kijker in de zee staat en je dicht bij de drenkelingen bevindt.
- per juist antwoord
- 20** **maximumscore 1**
Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
Het onderwerp, schipbreuk in een storm of een storm op zee waarvan mensen het slachtoffer zijn, laat ons beseffen dat de natuur een grote macht is waar niet mee te spotten valt en/of het versterkt ons ontzag voor de natuur (God) en/of het laat ons onze nietigheid / vergankelijkheid beseffen. Dit zijn typerende thema's voor de romantiek.

Vraag	Antwoord	Scores
21	maximumscore 1 Het antwoord moet de volgende strekking hebben: De voorstelling is een situatie uit de dagelijkse realiteit, waarbij 'gewone' mensen te zien zijn en (vissers)boten op de achtergrond.	
22	maximumscore 2 twee van de volgende antwoorden: <ul style="list-style-type: none">– Mensen zijn volledig gekleed op het strand (en niet bijna bloot).– De mensen vermaken zich 'beschaafd': ze kijken naar de zee en/of wandelen en/of maken een praatje en/of kinderen gedragen zich 'braaf'.– Als attractie kan op een ezeltje gereden worden en/of mensen kunnen met een badkoets het water ingaan.– Op het strand zie je vooral mensen van stand, wat te zien is aan het soort kleding (chique jurken en hoofddeksels, kinderen in nette matrozenpakjes, parasols).	
	per juist antwoord	1
23	maximumscore 1 Het ongedetailleerde of onafgewerkte suggereert dat Manet dit werk relatief snel ter plekke gemaakt heeft en/of de afsnijding van de ezel rechtsonder suggereert dat het geheel een momentopname is.	
24	maximumscore 1 Omdat halverwege de negentiende eeuw de verftube werd ontwikkeld. Kunstenaars (hoefden niet langer pigmentpoeders met olie te binden, maar) konden nu tubes verf kopen en overal mee naar toe nemen.	
25	maximumscore 2 twee van de volgende antwoorden: <ul style="list-style-type: none">– De kleur van water en lucht (en rotsen) is relatief grijs.– De witte vlekken verbeelden schuimend opspattend water.– Penseelstreken in verschillende richtingen suggereren heftige beweging van het water.	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 2</p> <p>Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Monet was als impressionist geïnteresseerd in het weergeven van de onmiddellijke visuele werkelijkheid van het moment, waarbij het vooral gaat om het licht. De zee is als onderwerp geschikt omdat het licht op water steeds verandert en/of omdat de zee zelf meestal in beweging is, waardoor steeds wisselende licht- en kleureffecten te zien zijn.</p> <p><i>Opmerking</i> Wanneer een relevant deel van het antwoord is gegeven, 1 scorepunt toekennen.</p>	
27	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De man op de voorgrond zit alleen op het verlaten strand (een contrast met het paar in de verte). – Hij houdt zijn hand onder zijn hoofd; dit duidt op peinzen en/of treuren. – Het is avond: de schemering en/of de zonsondergang maakt de stemming ernstig. 	
	per juist antwoord	1
28	<p>maximumscore 3</p> <p>De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munch past net als Delacroix in de romantische traditie omdat beiden de zee en/of de natuur gebruiken om uitdrukking te geven aan meeslepende, overweldigende ervaringen of emoties • Bij Delacroix gaat het om de nietigheid van de mens ten opzichte van de krachten van de natuur (de mens gaat ten onder in de overweldigende zee) • Munch (die als voorloper van het expressionisme wordt gezien) gebruikt de zee / de natuur om uitdrukking te geven aan een persoonlijk (zwaarmoedig) gevoel en/of hij gaat uit van meer persoonlijke/individuele gevoelens en drukt deze direct(er) uit 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
29	<p>maximumscore 2</p> <p>twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het is moeilijk om het transparante van water weer te geven. – Water is meestal in beweging en dat is moeilijk in verf te vangen. – De kleur van de zee is altijd anders en moeilijk te bepalen. 	
	per juist antwoord	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Red de natuur!

30 maximumscore 2

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De aarde sterft of vergaat (als de mensheid niet snel overgaat op schonere energie). Deze boodschap wordt gesymboliseerd door een globe of aardbol weer te geven als een (afbrokkelende) schedel.

Opmerking

Wanneer een relevant deel van het antwoord is gegeven, 1 scorepunt toekennen.

31 maximumscore 2

twee van de volgende antwoorden:

- Het affiche waarschuwt voor de toenemende luchtvervuiling: straks moet iedereen een gasmasker dragen vanwege de slechte kwaliteit van de lucht.
- De wereld wordt onmenselijk en/of mensen worden anoniem (als er niet wordt ingegrepen).
- De mensen kunnen zelf bijdragen aan een betere wereld als ze Greenpeace helpen om de lucht- en milieuvervuiling te stoppen.

per juist antwoord

1

32 maximumscore 3

drie van de volgende antwoorden:

- de krachtige / harde / gestileerde vormen
- de close-up
- het sterke zwart-witcontrast
- de zwarte (rouw)rand om het affiche

per juist antwoord

1

33 maximumscore 2

drie van de volgende antwoorden:

- Het object is bedoeld om tegen de wand te hangen.
- Het werk bestaat uit twee gespiegelde vormen die op longen lijken.
- De bolvormige zakjes kunnen opgevat worden als longblaasjes.
- Planten in de zakjes nemen kooldioxyde op en zetten dat om in zuurstof: er wordt als het ware geademd.
- Er is een 'luchtpijp' met vertakkingen te zien

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 1 Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Mandemakers wil niemand bang maken: ze zoekt een creatieve of ludieke 'oplossing' voor de milieuvervuiling: een esthetisch product dat suggereert dat het de lucht zuivert (een luchtig grapje).	
35	maximumscore 2 twee van de volgende antwoorden: <ul style="list-style-type: none">– De installatie bestaat uit bollen van (overwegend) transparant materiaal, waardoor het zicht op de ruimte behouden blijft.– De draden die de bollen verbinden vormen een ijle, open structuur die de ruimte zichtbaar houdt.– De meeste bollen hangen hoog en lijken te zweven: het publiek kan er onderdoor lopen en/of het zwevende effect van 'luchtballonnen' houdt de ruimte luchtig.	
	per juist antwoord	1
36	maximumscore 2 twee van de volgende antwoorden: <ul style="list-style-type: none">– De luchtige bollen lijken te zweven, waardoor ze aan wolken doen denken.– Er bevinden zich planten en soms mensen in de bollen, waardoor de installatie op een gesloten klimaatsysteem of biotoop lijkt.– Het transparante roept associaties op met kassen waarin het zonlicht energie kan geven aan planten (en mensen).– De installatie doet denken aan een laboratorium waarin experimenten plaatsvinden (met mensen die er wonen en planten die er leven). Dat wijst naar plannen voor de toekomst.	
	per juist antwoord	1
37	maximumscore 1 De antwoorden moeten de volgende strekking hebben: <ul style="list-style-type: none">– Ja, zijn bijdrage is zinvol, want het kunstwerk confronteert mensen op een andere manier met het klimaatprobleem. of <ul style="list-style-type: none">– Nee, zijn bijdrage is niet zinvol, want zijn installatie is een utopie die geen echte oplossingen biedt voor problemen.	

Bronvermeldingen

afbeelding 1 en 2	Euromast, H. Maaskant
afbeelding 4 tot en met 8	SeArch architecten
afbeelding 12 tot en met 14	Tord Boontje
afbeelding 19 en 20	Myrthe Mandemakers
afbeelding 21 tot en met 24	Tomas Saraceno

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling heeft ernaar gestreefd de auteursrechten op hier gebruikt materiaal te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Cito.